

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 24.9.2010
COM(2010) 501 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

Първи доклад относно резултатите от реформата на POSEI от 2006 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА	
Първи доклад относно резултатите от реформата на POSEI от 2006 г..... 1	
ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА	
Първи доклад относно резултатите от реформата на POSEI от 2006 г..... 3	
1.	Въведение 3
2.	История и основни компоненти на схемата 3
3.	Правно основание на доклада 6
4.	Резултати от реформата от 2006 г. 6
4.1.	Програмен и партньорски подход 6
4.2.	Специфичен режим на снабдяване 7
4.2.1.	Гарантиране на снабдяването с особено важни продукти 7
4.2.2.	Компенсация за допълнителните разходи 7
4.2.3.	Прехвърляне на ползите до крайния потребител..... 7
4.2.4.	Повторна експедиция на обработени продукти и нарушаване на търговията..... 7
4.2.5.	Запазване и развитие на селскостопанската дейност 8
4.3.	Подпомагане на местното производство 8
4.3.1.	Запазване и развитие на местната селскостопанска продукция 8
4.3.2.	Качествено производство 9
5.	Финансово изпълнение 9
6.	Одит на изпълнението на схемата POSEI след 2006 г..... 10
7.	Свързани с реформата от 2006 г. промени в търговията..... 10
7.1.	Споразумения за икономическо партньорство (СИП) 10
7.2.	СТО и двустранните търговски споразумения..... 11
8.	Предложения за подобряване 12
8.1.	Предложения за изменение на законодателството на ЕС 12
8.2.	Препоръки към държавите-членки..... 13
9.	Заклучения 13

SEC(2010) 1093

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

Първи доклад относно резултатите от реформата на POSEI от 2006 г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) признава структурното икономическо и социално състояние на най-отдалечените региони (НОР). То е утежнено поради тяхната отдалеченост, островния характер, малката площ, трудните релеф и климат, икономическата им зависимост от малък брой производства — фактори, чиято дълготрайност и съчетаване се отразяват тежко на развитието им.

Понастоящем в член 349 от ДФЕС са посочени девет региона, принадлежащи на три държави-членки (ДЧ):

- за Франция: Гваделупа, Френска Гвиана, Мартиника, Реюнион, Сен Бартелми и Сен Мартен;
- португалските архипелази Азорски острови и Мадейра; и
- испанските Канарски острови.

Предвид специалните характеристики и ограничения на тези региони, следва да се приемат специфични мерки. Те са насочени, по-специално, към определяне на условията за прилагане на Договорите спрямо посочените региони, включително и на общите политики.

По отношение на Общата селскостопанска политика (ОСП) НОР се ползват със специален режим за подпомагане на местното производство и снабдяването с особено важни продукти: схемата POSEI (*Programmes d'Options Spécifiques à l'Eloignement et l'Insularité*, т.е. Програми от мерки, специфични за отдалечените региони и за островите).

2. ИСТОРИЯ И ОСНОВНИ КОМПОНЕНТИ НА СХЕМАТА

За създаването на специфични програми за НОР се споменава за първи път в резолюция на Европейския парламент през 1987 г. относно френските отвъдморски департаменти (DOM)¹. Там се посочва, че „сериозното състояние на тези територии оправдава и прави наложително да се полагат усилия за икономическото и социалното развитие в различни сектори“.

¹ Резолюция на ЕП от 11 май 1987 година.

Специфични мерки за селското стопанство в НОР бяха въведени през 1991 г. за френските отвъдморски департаменти (POSEIDOM)², а през 1992 г. за Канарските острови (POSEICAN)³, Азорските острови и Мадейра (POSEIMA)⁴.

За тази цел бяха създадени основните инструменти на схемата POSEI:

- а) Специфичният режим на снабдяване (CPC), имащ за цел да ограничи разходите за доставка на продукти, използвани като изходни материали за всекидневното потребление или производството на някои основни храни, чрез освобождаване от данъци върху продуктите, внесени пряко от трети страни, или предоставяне на помощ за продукти, произхождащи от останалата част на Общността в рамките на местните потребности;
- б) Мерки за подпомагане на местното производство (ПМП), имащи за цел поддържането или развитието на някои продукти чрез подпомагане на производството, преработката и/или продажбата на тези продукти или устройството на съответните сектори;
- в) Съпътстващи мерки:
 - специални разпоредби за адаптиране на ОСП към специфичните особености на НОР;
 - дерогации, приложими към структурните мерки;
 - графичен символ за по-добра осведоменост относно продуктите от НОР;
 - ветеринарни и фитосанитарни мерки.

През 2001 г. схемата POSEI бе реформирана⁵. Тази реформа внесе изменение в CPC, като създаде „прогнозни баланси за снабдяване“ — списъци на продукти, ползващи се от CPC — и промени начина, по който помощите по CPC се изчисляват въз основа на „допълнителните разходи“, свързани с отдалечеността, островния характер и малката площ на НОР, вместо на възстановяванията при износ. Тя въведе освен това нови мерки за ПМП и промени съществуващите, като приведе схемата в съответствие с новия регламент за развитието на селските райони⁶.

През 2006 г. схемата POSEI бе реформирана отново, главно поради следните фактори:

- (1) публикуването на Съобщение COM(2004)343⁷ на Комисията за приемане на стратегия за НОР, насочена към по-добро разпределяне на

² Регламент (ЕИО) № 3763/91 на Съвета, *OB L 356, 24.12.1991 г., стр. 1.*

³ Регламент (ЕИО) № 1601/92 на Съвета, *OB L 173, 27.6.1992 г., стр. 13.*

⁴ Регламент (ЕИО) № 1600/92 на Съвета, *OB L 173, 27.6.1992 г., стр. 1.*

⁵ Регламенти (ЕО) № 1452/2001 (POSEIDOM), № 1453/2001 (POSEIMA) и № 1454/2001 (POSEICAN) на Съвета от 28 юни 2001 г., *OB L 198, 21.7.2001 г., стр. 11.*

⁶ Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета, *OB L 160, 26.6.1999 г., стр. 80.*

⁷ Преразгледан и подкрепен със Съобщение COM(2008)642 на Комисията.

средствата на ЕС в полза на НОР и създаване на специално разработени инструменти;

- (2) реформата на ОСП през 2003 г. (Регламент (ЕО) № 1782/2003⁸ на Съвета относно схеми за директно подпомагане на земеделски производители), която отбеляза нова ориентация на ОСП и откри пътя за реформа на общите организации на пазара (ООП), на които се позоваваше POSEI;
- (3) признанието за липса на гъвкавост в управлението на програмите (СОМ (2004)687), което не даваше възможност за бързо адаптиране на балансите за снабдяване и на мерките за ПМП към потребностите на територията и спъваше всякакъв подход на по-широко участие.

Предишните три регламента бяха по този начин заменени от един-единствен текст: Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета⁹ за определяне на специфични мерки за селското стопанство в най-отдалечените райони на Съюза.

Реформата от 2006 г. не промени основните цели и инструменти на схемата. Най-важната новост в нея е приемането на програмен подход и прехвърлянето върху държавите-членки на отговорността за изготвяне и изменение на програми, съобразени с местните потребности, както и за тяхното управление и мониторинг. Целта на тази новост беше въвеждане на по-висока степен на гъвкавост в управлението на СРС и ПМП и опростяване на процедурите за тяхното изменение.

След приемането си Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета претърпя няколко изменения, за да бъдат взети предвид реформите в секторите на захарта и на бананите от 2006 г., прегледа на състоянието на ОСП (прехвърляне към POSEI на бюджета, отговарящ на мерките за директно подпомагане, управлявани преди това съгласно Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета), както и други прехвърляния на преки помощи през 2007 и 2008 година¹⁰.

Тези изменения означаваха постепенни увеличения на отпуснатите средства по POSEI, както е показано на следната таблица (член 23 от Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета):

ДЧ	ФГ 2007	ФГ 2008	ФГ 2009	ФГ 2010	ФГ 2011 и сл.**
Франция	126,6	262,6	269,4	273,0	278,41
Португалия	77,9	86,98	87,08	87,18	106,21
Испания	127,3	268,4	268,4	268,4	268,42
ОБЩО	331,8	617,98	624,88	628,58	653,04

⁸ *ОВ L 270, 21.10.2003 г., стр.1.*

⁹ *ОВ L 42, 14.2.2006 г., стр.1.*

¹⁰ — Регламент (ЕО) № 318/2006 на Съвета, *ОВ L 58, 28.2.2006 г., стр. 1* (реформа в сектора на захарта);

— Регламент (ЕО) № 2013/2006 на Съвета, *ОВ L 384, 29.12.2006 г., стр. 13* (реформа в сектора на бананите);

— Регламент (ЕО) № 1276/2007 на Комисията, *ОВ L 284, 30.10.2007 г., стр. 11* (бюджетни тавани за 2007 г.);

— Регламент (ЕО) № 674/2008 на Комисията, *ОВ L 189, 17.7.2008 г., стр. 5* (бюджетни тавани за 2008 г.);

— Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета, *ОВ L 30, 31.1.2009 г., стр. 16* (преглед на състоянието на ОСП).

Днес програмите POSEI съответстват на първия стълб на ОСП за НОР.

3. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ НА ДОКЛАДА

Член 28, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета предвижда, че *„не по-късно от 31 декември 2009 г., а след тази дата на всеки пет години, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета общ доклад за въздействието на действията, предприети по силата на настоящия регламент, придружен, ако е уместно, от подходящи предложения“*.

Тъй като реформата на POSEI бе изпълнена по-късно от първоначално предвиденото (между края на 2006 г. и средата на 2007 г.), първият доклад, за който става дума по-горе, се представя през 2010 г., за да се даде възможност да бъдат събрани повече елементи за оценката на първоначалните резултати от тази реформа.

По-специално, настоящият доклад взема предвид финансовото изпълнение на програмите до финансовата 2009 година, данните за съответните пазари до 2009 година и проучването, извършено от консултантите *Oréade-Brèche* за Комисията, на оценката на мерките, изпълнени по POSEI от 2001 г. насетне (наричано по-долу „проучване за оценка“), публикувано през февруари 2010 г. на адрес: http://ec.europa.eu/agriculture/eval/reports/posei/index_fr.htm

4. РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕФОРМАТА ОТ 2006 Г.

4.1. Програмен и партньорски подход

Нарасналите отговорности и компетенции на националните и регионалните органи при определяне на тяхната програма и участието на заинтересованите страни в разработването на мерките бяха приветствани както от държавите-членки, така и от операторите.

По-специално, много положително бе оценена по-голямата гъвкавост за постепенно адаптиране на програмите към фактическите местни потребности чрез годишни изменения. И наистина, в контекста на несигурността, дължаща се на пазарните и климатичните рискове за тези региони, тя дава възможност за бързо адаптиране на мерките за подпомагане към действителните изисквания на всяка територия.

Проучването на оценката показва, че реформата е подобрила административната ефективност (увеличеният бюджет е довел до реализиране на икономии от мащаба).

Повишената степен на партньорство обаче не е дала възможност да се облекчи административната тежест: програмният подход води до значително натоварване както на националните/регионалните органи, така и на службите на Комисията.

4.2. Специфичен режим на снабдяване

4.2.1. Гарантиране на снабдяването с особено важни продукти

Проучването на оценката показва, че СРС покрива достатъчно добре потребностите от продуктите, избрани от държавите-членки/НОР, за които режимът изпълнява важна роля за:

- а) гарантиране на редовните доставки чрез създаване на запаси;
- б) създаване на конкуренция с подобни вносни продукти, което оказва въздействие върху стабилността на цените;
- в) поддържане на местните производствени структури чрез:
 - подпомагане на рентабилността на местното животновъдство;
 - осигуряване на жизнеспособността на местната селскостопанска и хранително-вкусова промишленост.

4.2.2. Компенсация за допълнителните разходи

Всяка държава-членка е избрала различни подходи за определяне на допълнителните разходи. Проучването за оценка стига до заключението, че СРС дава възможност те да бъдат компенсирани за доставката на всички избрани продукти.

Вследствие най-вече на колебанията при транспортните разходи бюджетът за СРС, който бе ограничен до фиксирани годишни тавани, не може да покрие един и същи дял от допълнителните разходи всяка година.

4.2.3. Прехвърляне на ползите до крайния потребител

Проучването за оценка показва, че само в някои случаи предимствата са били действително усетени. В други това е по-трудно да се определи. Общо взето, трудно е да се провери правилното прехвърляне на предимствата от СРС до крайния потребител, по-специално за продуктите, които са били вкарани в преработвателна верига. Тези проверки са от компетенцията на съответните държави-членки, които използват системи за мониторинг.

4.2.4. Повторна експедиция на обработени продукти и нарушаване на търговията

Както е посочено в съображение 4 от Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета, количествата, обхванати от специфичния режим на снабдяване, са ограничени до изискванията за снабдяване на най-отдалечените райони, за да не се нарушава правилното функциониране на вътрешния пазар и да не се предизвикват отклонения на търговията със съответните продукти. Ето защо експедирането или износът на тези продукти от НОР са забранени. Експедирането или износът на въпросните продукти са обаче разрешени, когато предимството в резултат на СРС е възстановено, или в случая с преработени продукти, за да не се пречи на регионалната търговия или на

традиционните търговски потоци, както е предвидено в член 4 от горепосочения регламент.

Тези традиционни количества са определени на базата на средните търговски потоци между 1989 и 1991 година, т.е. преди началото на схемата POSEI. Комисията счита, че не е необходимо преразглеждане на традиционните количества. Такова преразглеждане би било в разрез с целта на схемата за ограничаване на доставките до местните потребности и може да причини нарушаване на търговията. Въпреки това търговията с преработени продукти по СРС следва да бъде насърчавана между НОР.

4.2.5. *Запазване и развитие на селскостопанската дейност*

СРС изпълнява много важна роля за запазването на структурите на местното производство чрез:

- подпомагане на рентабилността на местното животновъдство;
- осигуряване на жизнеспособността на местната селскостопанска и хранително-вкусова промишленост.

В резултат СРС създава допълнителна местна заетост в земеделието и в селскостопанската и хранително-вкусовата промишленост.

От друга страна, равнището на помощта, определено за снабдяването с някои продукти в определени НОР (напр. месо и млечни произведения в Канарските острови и Мадейра) създава конкуренция с местното производство на същите продукти, което поради това изпитва затруднение да се развива. Задължение на държавите-членки е да се подобри разпределението на средствата, така че да се даде приоритет на местните производства.

4.3. **Подпомагане на местното производство**

4.3.1. *Запазване и развитие на местната селскостопанска продукция*

Схемата POSEI, съобразена в този си вид с особеностите на НОР, е от съществено значение най-малкото за намаляване западането на селскостопанските дейности. Както показва проучването на оценката, тази схема допринася за запазването на повечето производства и дори за развитието на някои от тях. Рентабилността и конкурентоспособността на някои сектори, подпомагани от POSEI, също се увеличиха благодарение на допълнителните мерки за развитие на селските райони.

След реформата на POSEI доходите на почти всички производители се увеличиха.

В глобален мащаб мерките на POSEI бяха много ефективни за сектора на износ на банани в най-големите производствени региони (Канарските острови, Гваделупа и Мартиника) и на захар (Гваделупа, Мартиника и Реюнион), които се ползват от значително подпомагане, но дават и добри резултати, изразяващи се в запазване на равнището на производство и на доходи, както се изтъква в проучването за оценка.

Повече производство на месо и мляко е регистрирано в животновъдния сектор в Реюнион и на Азорските острови. Секторите на месната и млекопреработвателната промишленост обаче не са постигнали еднакво положителни резултати във всички НОР. В действителност те не са се показали особено ефективни в Мадейра и на Канарските острови.

Трудности са отбелязани също в сектора на плодовете и зеленчуците във френските департаменти, където помощите достигат до ограничен брой получатели поради задължението на производителите да се асоциират, за да получат помощ (по-специално в Гвиана); други продукти в този сектор, предназначени за износ, които също срещат трудности, са ананасите на Азорските острови и доматите на Канарските острови.

Що се отнася до сектора на бананите, отбелязан е важен напредък, изразяващ се в увеличена рентабилност, въздействие върху производителността, качеството и условията за екологично производство.

По отношение на сектора на захарта, във френските департаменти подпомагането дава възможност за компенсиране на въздействието на реформата в този сектор от 2006 г., така че да се поддържа приемливо равнище на цената за производителите, жизнеспособността на захарната преработвателна промишленост и по този начин справедливи условия на конкуренция на пазара на ЕС. Секторът на захарта е изправен обаче пред затруднения на Азорските острови въпреки помощта, предоставена по POSEI. С цел да бъдат облекчени тези трудности, през май 2010 г. законодателите приеха съответно законодателно предложение.

4.3.2. *Качествено производство*

Схемата POSEI, заедно с програмите за развитие на селските райони (ППСР), е много полезен инструмент в подкрепа на качествената местна продукция, способна да се конкурира с вносните продукти, които не са вече единственият избор на местните пазари.

Логото, което местните производители износители могат да използват с разрешение на националните компетентни органи, допринася за етикетирането за качество на продукцията на НОР в ЕС.

5. **ФИНАНСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ**

Данните за финансовото изпълнение на програмите POSEI за периода от 2006 до 2008 година (финансови години 2007—2009) се съдържат в приложение I. Тези данни показват нараснало оползотворяване на средствата от POSEI за посочения период.

По-специално, през последните години някои мерки са изчерпали предоставените им финансови ресурси. Това се наблюдава най-отчетливо при мерките за диверсификация в секторите на животновъдството и зеленчуците на френските отвъдморски департаменти, които отбелязаха неочаквано развитие през последните години. Недостигът на средства принуди френските органи да приложат „стабилизатори“ (пропорционални намаления на помощта в

зависимост от бюджетния дефицит). Това беше преодоляно с разрешаването на допълнително национално финансиране, считано от 2010 г.

Става ясно също така, че годишният бюджет на СРС е почти изцяло изпълнен в практически всички НОР. Годишните отпуснати суми по СРС бяха определени през 2005—2006 г. за всяка държава-членка въз основа на предишните изпълнения през периода 2001—2003 г. и са установени. В рамките на всяка програма положението може да бъде подоброено чрез преразпределяне на наличния бюджет между мерките, когато са налични резерви. Освен това член 16 от Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета дава възможност на държавите-членки да предоставят допълнително финансиране на мерките за ПМП.

Във връзка със СРС обаче таваните, определени от член 23, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета, водят до определена липса на гъвкавост. Ето защо се предлага да се даде възможност за по-гъвкаво преразпределяне на средствата между ПМП и СРС в рамките на отпуснатия бюджет (вж. т. 8.1).

6. ОДИТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СХЕМАТА POSEI СЛЕД 2006 Г.

Службите на Комисията за одит извършиха проверки по уравниването на сметките в Азорските острови, Мадейра и Реюнион през 2008 г., на Канарските острови през 2008 г. и в Мартиника и Гваделупа през 2009 г.

Като цяло, констатациите по време на тези одити показват определено подобрене в сравнение с направените за предишни години, въпреки че се отбелязват някои недостатъци, които предстои да бъдат изцяло разследвани при процедурата по уравниване на сметките, по отношение измерването на насажденията на банани по програма POSEI за Канарските острови.

7. СВЪРЗАНИ С РЕФОРМАТА ОТ 2006 Г. ПРОМЕНИ В ТЪРГОВИЯТА

7.1. Споразумения за икономическо партньорство (СИП)

След 1.1.2008 г. СИП дадоха възможност за безмитен и безквотен достъп до пазара на ЕС за някои страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ). Редица страни от АКТБ произвеждат суровини за износ, които съставляват и голяма част от износа на НОР, като банани, захар, ориз, месо и други плодове и зеленчуци. Суровините от най-голямо значение за НОР са захарта и бананите.

За **бананите** Комисията извърши оценка на въздействието преди реформата от 2006 г. на общите организации на пазара (ООП) в сектора на бананите. Оценката взе предвид вероятните последици от споразуменията за икономическо партньорство (СИП) и доведе до прехвърлянето на по-голям бюджет от ООП в сектора на бананите към схемата POSEI. Вносът в ЕС на банани от страните от АКТБ се увеличи на годишна база с почти 10 % през 2008 г. и отново с 4 % през 2009 г. След значителния спад на производството в Мартиника и Гваделупа поради урагана Дийн (*Dean*) през август 2007 г. (вж.

приложение III) продукцията на НОР се повиши отново с 2,7 % през 2008 г. и със 7,4 % през 2009 г.

За **захарта** СИП въведеха безмитен и безквотен внос от 1.10.2009 г., подлежащ на преходна защитна мярка до 2015 г. за страните от АКТБ, които не са същевременно и най-слабо развити държави (НСРД). Това може да доведе до по-голям внос от страните от АКТБ — както от тези, които са НСРД, така и от останалите. Все пак в краткосрочен план този внос едва ли ще достигне равнището от 3,5 млн. тона, прогнозирано в реформата на сектора на захарта през 2006 г. Взети сами по себе си, СИП не са упражнили досега пряко въздействие върху сектора на захарта в НОР.

7.2. СТО и двустранните търговски споразумения

Неотдавна ЕС сключи многостранни и двустранни споразумения, които изменят тарифните преференции за внос на някои суровини. Тези изменения може да засегнат конкурентоспособността на производителите от НОР на пазара на ЕС. Засегнатите продукти ще включват вероятно ром, някои плодове и зеленчуци, захар от тръстика и преработени продукти с високо съдържание на захар, получена изцяло от тръстика.

По отношение на сектора на **бананите**, на 15 декември 2009 г. ЕС парафира споразумение с производители от Латинска Америка, известни също като производители от страни със статут на най-облагодетелствана нация. Споразумението налага постепенно намаление на вносната тарифа от 176 EUR/тон до 114 EUR/тон за период от седем до девет години. ЕС прие също да извърши допълнителни намаления на митата за банани до 75 EUR/тон към 2020 г. в две двустранни споразумения, които сключи през първата половина на 2010 г. — едното с Колумбия и Перу, а другото с държави от Централна Америка. Друга една държава — Еквадор, която е голям износител на банани, прояви интерес да се присъедини към споразумението на ЕС с Колумбия и Перу.

След изтичането на срока на действие на специалната рамка за подпомагане на традиционните доставчици на банани от АКТБ, която действаше от 1999 г. до 2008 г. с бюджет от 375 млн. EUR в полза на традиционните държави износителки на банани от АКТБ, Комисията предложи да осигури до 200 млн. EUR за периода 2010—2013 г. в полза на десетте главни държави износителки на банани от АКТБ (Придружаващи мерки в сектора на бананите — ПМБ), с цел да ги подпомогне в необходимия им процес на приспособяване.

За производителите от НОР реформата на ООП в сектора на бананите през 2006 г. вече взе до голяма степен предвид последиците от новата търговска среда. Оценката на въздействието, извършена преди реформата, проучи вероятните последици от намаленията на тарифите, сравними с уговорените наскоро. Въз основа на факта, че POSEI гарантира на производителите на банани получаването на пълната сума, на която имат право, дори ако не постигнат напълно съответното равнище на производство, оценката показва, че промените във вносните тарифи на ЕС, ако бъдат ограничени под определени прагове, ще окажат ограничено въздействие върху продукцията на ЕС (вж. приложение IV).

В допълнение към реформата в сектора на бананите сумата, прехвърлена на POSEI, бе изчислена на базата на най-благоприятната средна стойност на помощта, изплатена на производителите на банани за периода 2000—2002 г., увеличена с марж от 8,4 % поради известни колебания на пазара на банани в условията на по-нататъшно либерализиране. Всъщност бюджетът в сектора на бананите се повиши дори повече — с около 47 %, ако се отнесе към средното подпомагане, изплатено между 2002 г. и 2006 г. Въпреки това, с оглед на последните развития на пазара, Комисията следи отблизо въздействието на многостранните търговски споразумения и, ако е необходимо, ще предприеме съответните компенсиращи мерки.

За сектора на **захарта** възможното намаление на вносните мита и/или въвеждането на нова тарифна квота за внос като част от продължаващите многостранни преговори от Доха може да доведе до прекомерно предлагане и евентуално да повлияе на вътрешните цени на захарта в ЕС. Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета изисква от Комисията да бъде запазено структурното равновесие на пазара при ценово равнище, близко до референтната цена. Няколко пазарни мерки са на разположение за справяне с това положение, като например изтегляне от пазара или частно складиране. Тези мерки оказват въздействие върху производството на захар в рамките на квотата. НОР обаче произвеждат по-малко захар, отколкото са отпуснатите им квоти, така че се очаква въздействието на тези мерки да бъде ограничено.

8. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ

8.1. Предложения за изменение на законодателството на ЕС

Предвид развитието на схемата през последните години и неотдавнашното влизане в сила на Лисабонския договор, се предлага преработване на Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета, за да бъдат актуализирани и опростени някои разпоредби и той да бъде съгласуван с новите изисквания на ДФЕС.

По-специално, предлага се да бъде изменен член 4, параграф 2, така че да бъде включена възможността за свободна търговия с преработени продукти по СРС между френските отвъдморски департаменти (вж. т. 4.2.4).

Предлага се също да бъде изменен член 23, параграф 3, така че да бъдат **увеличени максималните годишни тавани по СРС** за Франция и Португалия — в рамките на отпуснатите финансови средства, с цел да се намали тежестта от запазените за СРС финансови пакети и да се даде възможност за включване на допълнителни продукти в прогнозните баланси за снабдяване на нуждаещите се НОР, без да се увеличава общият бюджет (вж. т. 5).

Накрая, с цел да бъде намалена **административната тежест** и да се даде на държавите-членки повече време за определяне на действителните потребности и да установят окончателно стратегическия подход за следващата година (вж. т. 4.1), Комисията възнамерява да измени член 49 от Регламент (ЕО) № 793/2006 на Комисията. Промяната ще се състои в отлагане на срока за представяне на Комисията на измененията на годишните програми за следващата година от 1 август на 30 септември. Тези изменения се проучват от службите на Комисията и се одобряват с писмо на ГД „Земеделие и развитие на

селските райони“, освен ако не налагат големи поправки, като например въвеждането на нова мярка (глава) в програмата. В този случай измененията се представят до 1 август и се одобряват с решение на Комисията.

8.2. Препоръки към държавите-членки

Държавите-членки са в процес на създаване на подходящи **системи за контрол**, чрез които да се проверява правилното **прехвърляне на предимствата от СРС до крайния потребител** (т. 4.2.3). Те се приканват да ги въведат бързо и да докладват на Комисията.

На държавите-членки се препоръчва да коригират равнището на **помощите по СРС за тези продукти, които се произвеждат и на място**, така че да се даде приоритет на развитието на местното производство (т. 4.2.5).

На държавите-членки се препоръчва да проучат подробно причините за ограничения успех на мерките, които не постигат своите цели (т. 4.3.1) и **да предложат подобрена стратегия за подпомагане** в своите програми. Гъвкавостта, предоставена с реформата на държавите-членки при управление на техните програми, може да бъде много ефикасна при справянето с особени ситуации. С оглед да бъдат подпомогнати секторите в затруднение, държавите-членки могат да преразпределят пакета за POSEI в рамките на програмата и дори да предоставят допълнителна помощ, благодарение също така на по-гъвкавите разпоредби относно държавните помощи, предвидени за НОР (т. 5).

В контекста на тези стратегически избори държавите-членки следва да дават **приоритет** на мерките в полза на запазването и създаването на **местна заетост**.

Държавите-членки се приканват също да докладват редовно въз основа на **ключовите показатели**, които службите на Комисията установяват, за да се даде възможност за обща оценка на напредъка на схемата POSEI на многогодишна база.

Накрая следва да се подчертае, че първоначалното определение на програмите POSEI изисква **подход на по-широко участие** от страна на всички заинтересовани страни: такъв следва да бъде и случаят при годишните изменения на тези програми. Предвиденото изменение на член 49 от Регламент (ЕО) № 793/2006 на Комисията за отлагане на срока за тяхното представяне (т. 8.1) ще даде повече време за консултации със заинтересованите оператори.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

През първите години на своето изпълнение схемата POSEI се оказва успешна като програмен подход (без съмнение по-гъвкава и по-близка до местните потребности), в гарантирането на снабдяването с особено важни продукти чрез намаляване на допълнителните разходи за тяхната доставка, в обезпечаването на доходите на земеделските производители в НОР и развитието на някои селскостопански сектори.

Въз основа на настоящия анализ и съществуващото положение Комисията е на мнение, че финансовият пакет, предоставен на POSEI е дал възможност да бъдат постигнати общите цели на схемата.

Ролята на държавите-членки за изпълнението на схемата POSEI е от решаващо значение. Държавите-членки следва да обмислят едно по-целово преразпределяне на наличните ресурси за новопоявяващи се сектори и производства, които са се натъкнали на повече затруднения от другите.

Както Комисията, така и държавите-членки трябва да продължат своите усилия за възможно най-доброто изпълнение на схемата и по-специално за постигане на целите за продоволствена независимост и диверсификация от страна на традиционните сектори, произвеждащи за износ, с цел да се гарантира жизнеспособността на селскостопанската дейност и в случай на кризи на целевите пазари.

Заетостта в селското стопанство, която следва да се поддържа и увеличи, когато това е възможно, качеството на продукцията и опазването на околната среда са също много важни цели, които трябва да бъдат постигнати.